

fuzindl

Leto 45

Ravne na Koroškem, februar 2008

št. 2

NOVI DIREKTOR DRUŽBE STROJI DUŠAN STRMČNIK:

»Pri cenah ne bomo več popuščali«

Na koncu lanskega in v začetku letošnjega leta se je v družbi Stroji zgodilo več sprememb. Skupščina podjetja je na mesto direktorja imenovala Dušana Strmčnika, ki je na čelu podjetja zamenjal Adija Petra, ker se mu je iztekel mandat.

Januarja so Stroji dobili novega lastnika, podjetje Litostroj ulitki, in s tem tudi nov strateški razvojni načrt.

Dovolj razlogov torej za pogovor z novim direktorjem.

»Lani so se Stroji znašli v težavah, pojavila se je izguba, prihodnost podjetja je bila negotova. Kje so bili po vašem mnenju vzroki za to?«

»Lansko leto v primerjavi s preteklimi leti za Stroje ni bilo nič posebnega, a pričakovane rasti podjetja ni bilo. Bili so prisiljeni sprejeti vsa naročila, četudi se ta finančno niso 'izšla'. To je bilo ključno za težave v poslovanju. Brez dokapitalizacije rešitev ni bila mogoča.

Krivec za tako stanje ni mogoče enoznačno določiti, je pa bila situacija vsekakor posledica miksa interesov solastnikov in odraz sposobnosti menedžmenta.

Podjetje pa je najbolj prizadela podražitev jekla, ki je zaradi konkurence, predvsem z vzhoda, ni bilo mogoče vključiti v prodajne cene.«

»Kaj Litostroj prevzem Strojov pomeni za podjetje?«

»Ko sem po zapustitvi Styrie Vzmeti iskal primerno zaposlitev, sem spoznal direktorja Litostroja ulitkov mag. Miroslava Gnamuša. Z nekaterimi bivšimi lastniki Strojov smo začeli pripravljati strategijo prevzema oz. reševanja podjetja, saj smo se edini zavedali, da druge rešitve za družbo ni. Prejšnje lastništvo je bilo

Linija stiskalnic, izdelanih v Strojih, obratuje tudi v korejski tovarni Dong Hee na Slovaškem.

preveč razpršeno, lastniki niso imeli enotnih interesov. Prevzem Strojov je posledica dolgotrajnih priprav na možno sanacijo, ki naj prinese delo in rešitve.

Litostroj je t. i. global player, izdelke prodaja na Kitajsko, v Indijo, Ameriko, kar dokazuje, da obvlada posle. Pričakujemo, da bo rešitve prenesel tudi k nam. Ugotavljam, da je naša največja slabost servis oz. odnos do kupcev v najširšem smislu.

Foto: arhiv podjetja.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Dušan Strmčnik

Ponovna širitev Litostroja na Ravnah je očitno pogojena s poznavanjem sposobnosti naših kadrov. Njegov umik iz livarstva pred leti je bil posledica razmer v svetu zaradi propada Enrona, ki je v enem zamahu uničil polovico svetovnih livarskih zmogljivosti. Litostroj je z velikimi težavami preživel to obdobje in je zdaj eden največjih proizvajalcev visokozahtevnih komponent za energetiko ter delov za plinske, parne in vodne turbine. Obvladuje 15-odstotni tržni delež teh izdelkov.«

»Ali stiskalnice, po katerih so Stroji prepoznavni, tudi v prihodnje ostajajo glavni izdelek?«

»Novi lastniki nameravajo ohraniti proizvodni program, seveda pod pogojem, da bo prinašal pozitivne poslovne rezultate.

Njihov namen je tudi bolj izrabiti strojno opremo, ki ni dovolj izkoriščena. Z racionalizacijo dela jo je namreč mogoče sprostiti in na njej zagotoviti delo ekipi operaterjev. Za delo bo poskrbel Litostroj.

Tako smo npr. že obdelali prve ventile za parne turbine in začeli obdelovati 18-tonsko glavo Kaplanove turbine, ki so jo pred tem mehansko in toplotno obdelali v Termomehaniki Ravne. Gre za sinergijo med podjetjema, članoma skupine Litostroj.

»Podjetja na ZGO-ju iščejo nove sodelavce, kar vam v Strojih verjetno ne ustreza.«

»Res nam zdaj delavci 'uhajajo' k drugim delodajalcem, vendar smo v Strojih prepričani, da bomo ta trend obrnili in bo naše podjetje

Dušan Strmčnik je univ. dipl. inženir strojništva, ki je kot maturant ravenske gimnazije študij nadaljeval na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani.

Celotno, več kot dvajsetletno delovno dobo je na »lokaciji Ravne«. Poklicno pot je začel v razvoju, RPT-ju, kjer je kmalu postal samostojni razvojni tehnolog s kar nekaj uspešnimi projekti (npr. vrtnalke, listi za motorne žage, tehnologija in oprema za proizvodnjo stabilizatorjev za osebna in tovorna vozila, linija za proizvodnjo stabilizatorjev za Malezijo).

Potem je postal obratovodja vzmetarne v takratnem STO-ju in leta 1997 direktor podjetja v tuji lasti Vzmeti Ravne (pozneje Styria Vzmeti). V desetih letih se je število zaposlenih z začetnih 58 povečalo na 216 zaposlenih, mesečna proizvodnja pa se je podeseterila, s 130 na 1300 ton, v celoti namenjenih za izvoz.

Čeprav so mu lani ponudili zanimivo delo v skupini Frauenthal GrOup, se je zaradi osebnih razlogov in ker je želel ostati na Ravnah, odločil, da si poišče delo za »tovarniško ograjo«. Preden je decembra lani postal direktor Strojov, je bil nekaj mesecev tehnični direktor v podjetju Termomehanika.

zaželen delodajalec ter bomo tudi mi 'speljali' kakšnega delavca.

Trenutno zaposlujemo 140 sodelavcev, vendar bomo morali, upoštevajoč sedanji proizvodni program, povečati število zaposlenih v proizvodnji. Prav tako ni optimalno razmerje med proizvodnimi in režijskimi delavci (50 : 50).

Plače so primerne, treba pa bo izboljšati odnose v podjetju, ki sta jih načela nezaupanje in nevoščljivost.«

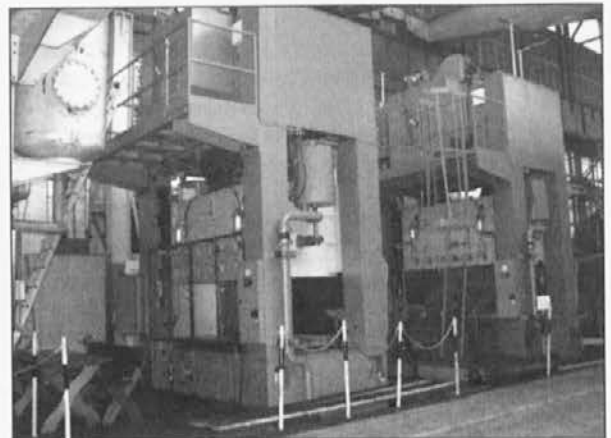

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Ravska strojegradnja se ponaša z dolgo tradicijo izdelovanja stiskalnic: prva je bila izdelana leta 1965. Na fotografiji pa sta stiskalnici za beloruski MAZ, izdelani pred letom dni.

»Kateri projekti bodo še zaznamovali letošnje leto?«

»Največ dejavnosti je zdaj usmerjenih v zaključevanje projektov, ki bi morali biti končani že lani. Le izdelava dveh stiskalnic za Gorenje Velenje poteka po načrtih.

V slovaški Žilini, kjer smo v konkurenci s korejskim podjetjem dobili naročilo, zdaj v tovarni, ki proizvaja sestavne dela za kio, že poteka zagon druge linije naših stiskalnic. Prva linija petih je začela obratovati že lani. V tovarni je prostor še za eno linijo stiskalnic; pričakujemo, da jo bodo, ko jo bodo potrebovali, naročili pri nas.

Zaključujemo tudi sestavljanje linije stiskalnic v Franciji, kjer pa se pojavljajo težave zaradi orodij drugih dobaviteljev.

Pravkar smo odpremili tudi stiskalnico za kanadskega naročnika. Kanada je naš tradicionalen trg, kjer sodimo v skupino podjetij, iz katerih kanadska podjetja največ uvažajo.

Iz Turčije pričakujemo odgovor na naši dve ponudbi; če bo pozitiven in bomo dobili naročilo, bo to za nas izjemna priložnost. V nasprotnem primeru pa bo to dokaz, da nismo konkurenčni.

V Strojih smo prepričani, da sta naši največji konkurenčni prednosti rok dobave in tehnična izvedba stiskalnic. Odločili smo se, da pri cenah ne bomo več popuščali. Če kupci želijo kakovostne stiskalnice uveljavljenega proizvajalca, jih morajo tudi ustrezno plačati.

Načrtujemo, da bomo letos prodali za 15 milijonov evrov izdelkov in tako lansko prodajo presegli za skoraj štiri milijone.«

A. Č.

Družba Stroj je od srede januarja v stoddostni lasti ljubljanske družbe Litostroj ulitki. Monter Dravograd ji je prodal 37-odstotni, Družba pooblaščenka Ravne 26-odstotni delež družbe, medtem ko so ji lastniki Holdinga Stroj prodali le-tega v celoti. Holding Stroj ima v lasti 37 odstotkov podjetja.

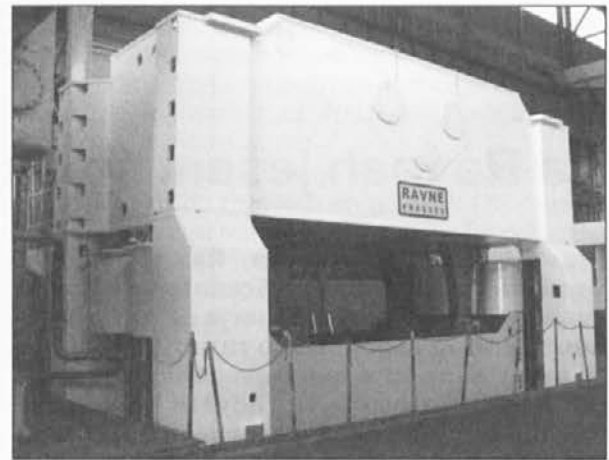

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

3000-tonska stiskalnica za podjetje Fapco iz Detroita je imela večjo silo na prvi polovici paha.

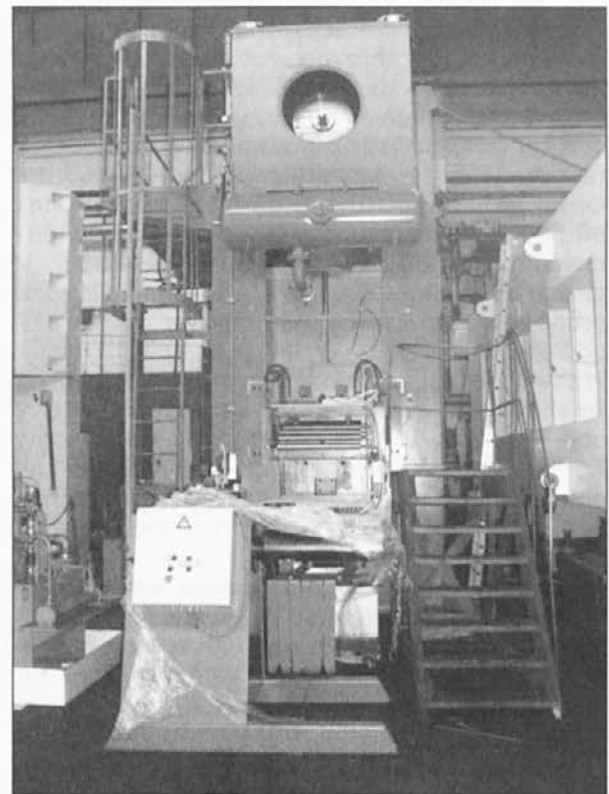

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Stiskalnica s spremenljivim gibom hoda s podajno linijo za podjetje Schmittenberg, izdelana poleti 2006.

ČESTITKA

Sodelavki **Poloni Štumpfl** iskreno čestitamo ob uspešno zaključenem študiju na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru za pridobljen naziv **magistrice poslovedenja in organiziranja - MBA.**

Sodelavci Petrola Energetike, d. o. o.

SKUPNA NOVINARSKA KONFERENCA METALA RAVNE IN SREDNJE ŠOLE RAVNE

Na Ravnah jeseni šolanje za metalurške poklice

Glavni direktor Metala Ravne Andrej Gradišnik in ravnateljica Srednje šole Ravne Ivanka Stopar sta 4. februarja na novinarski konferenci spregovorila o razvojnih načrtih Metala Ravne in s tem povezanih potrebah po kadrih oziroma o novem programu Metalurg, v katerega se bodo mladi lahko vpisali jeseni na Ravnah.

Večja proizvodnja potrebuje več zaposlenih

Kot je znano, je Metal Ravne po razpadu Jugoslavije izgubil 80 odstotkov kupcev, zato je začel preboj na zahtevne svetovne trge. »Metal Ravne je utrdil svoj položaj med svetovnimi proizvajalci orodnih in specialnih jekel. Širok spekter izdelkov in priznana kakovost omogočata rast prodaje,« je poudaril direktor. Po rekordni lanski prodaji načrtujejo, da bodo letos prodali 86.500 ton jekla (skupaj s storitvami 88.000 ton) in zanje iztržili 197,924 milijona evrov. V primerjavi z letom 2007 je načrtovana količinska prodaja večja za 11, vrednostna pa za 37 odstotkov.

Predvidena rast proizvodnje in prodaje temelji na izpeljavi strateških naložb, za katere bodo v obdobju 2007–2009 porabili 111 milijonov evrov. Aprila bo končana kovačnica težkih odkovkov, poleti valjarniška proga, v začetku prihodnjega leta pa bo posodobljena jeklarna, kjer bo delo steklo še v četrti izmeni.

»Tudi sodobne naprave potrebujejo ljudi, njihove glave, roke in srce,« se po direktorjevih besedah zavedajo v podjetju, zato si na različne načine prizadevajo za pridobivanje novih sodelavcev.

Različni načini za pridobitev sodelavcev

V Metalu Ravne, kjer zdaj dela že skoraj tisoč zaposlenih, bodo v prihodnjih dveh letih zaradi naložb in upokojevanja potrebovali 150 novih sodelavcev, kar je za koroški zaposlitveni bazen kar velika številka. Zato v podjetju izvajajo kadrovske aktivnosti, ki so usmerjene na že zaposlene in tudi na trg dela, kjer iščejo nove sodelavce.

Andrej Gradišnik o skrbi za že zaposlene: »V Metalu Ravne se zavedamo, da so zaposleni temeljni kapital za ustvarjanje nove vrednosti podjetja. Zato s tem bogastvom ravnamo skrbno, ga razvijamo in plemenitimo. Zadovoljni posamezniki so motivirani in pripadni podjetju. Naš cilj je, da zaposlenim in okolju, kjer živimo, postane vrednota biti zaposlen v Metalu Ravne.« Tudi plače v podjetju so za 11 odstotkov višje od povprečja v regiji in branži (povprečna bruto plača v Metalu Ravne je bila leta 2007 1230 evrov).

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Ravnateljica Ivanka Stopar in direktor Andrej Gradišnik poudarjata dolgoletno dobro sodelovanje šole in podjetja.

Na trgu dela pa se podjetje osredotoča na že t. i. oblikovane kadre, ki so trenutno brezposelni ali pa še zaposleni in bi želeli menjati zaposlitev. Ciljna skupina so tudi učenci in dijaki, ki šele izbirajo svojo poklicno pot. Zaposlovanje tujcev je po besedah direktorja sicer eden od možnih scenarijev, vendar šele zadnji.

Ker ni metalurških oddelkov po šolah, so v podjetju prisiljeni zaposlovati oblikovalce kovin, ključavničarje, kuharje, natakharje ipd. Zato so ustanovili Interno šolo Metala Ravne s programom Osnovna metalurška znanja. Lani se je v usposabljanje vključilo 60 sodelavcev.

Da bi se mladi vključili v izobraževalne programe oziroma usposobili za poklice, ki jih potrebuje ravenska jeklarna, si v Metalu Ravne prizadevajo tudi s poklicnim usmerjanjem in štipendiranjem.

Posebna pozornost poklicnemu usmerjanju mladih

Na Srednji šoli Ravne so metalovci učencem osnovnih šol v okviru tehnoloških dnevov predstavili delo in poklice v Metalu Ravne.

Podjetje se je z razpisom tem vključilo tudi v gibanje Mladi raziskovalci Koroške, podelilo pa bo tudi posebno nagrado najboljši nalogi.

Sodelavci Metala Ravne so na informativnih dnevih v osnovnih in srednjih šolah predstavljali metalurške poklice in možnosti zaposlovanja.

Metalove štipendije imajo dodatek za deficitarnost in so torej višje od drugih. Letos bo podjetje dijakom plačalo še malico, delovne zvezke ter prevoz v šolo, dijaki pa bodo obvezno prakso opravljali v podjetju. Predvidevajo, da se bo 13 štipendistom letos pridružili še enkrat toliko mladih.

Za šolsko leto 2008/09 je Metal Ravne razpisal 50 kadrovskih štipendij: za srednje poklicno

izobraževanje v programih metalurg (15), oblikovalec kovin (10), strojni mehanik in električar energetik, za srednje tehniško izobraževanje v programih strojni tehnik in elektro tehnik, za visokošolski program strojništva in elektrotehnike ter za univerzitetni program računalništva in informatike ter metalurgije in materialov.

Po desetih letih spet srednje poklicno izobraževanje metalurgov

Od zadnjega vpisa dvanajstih fantov v program metalurgija v srednjem poklicnem izobraževanju je minilo že deset let, zadnja generacija metalurških tehnikov pa se je vpisala v šolskem letu 1990/91, se spominja ravnateljica Srednje šole Ravne **Ivanka Stopar**.

Potem je bilo obdobje prenavljanja programov, zanimanje za metalurgijo je bilo majhno, jeklarstvo je bilo v krizi ...

V letošnjem šolskem letu pa bo šolanje metalurgov na srednjem poklicnem nivoju spet steklo, ta program je bil odobren Ravnam in Ptuju. Kot je povedala ravnateljica, je triletni program, ki sta ga sooblikovala tudi ravenska strokovnjaka Andrej Vrečič in Sonja Hrnčič, kakovosten, modularno zasnovan, kreditno

ovrednoten, tesno povezuje teorijo in prakso ter omogoča tudi delno izbiro vsebin, ki jih dijak lahko izbere glede na potrebe delodajalca. Djak lahko iz programa tudi »izstopi« z nacionalno poklicno kvalifikacijo.

Na šoli, ki jo sedaj obiskuje 541 dijakov (od tega je 15 deklet), bo razpisan en oddelek (28 mest), vendar »spodnje meje skoraj ni. Potrebe podjetja so tako velike, da bomo izobraževali tudi posameznike,« napoveduje ravnateljica, a hkrati pričakuje, da se bo ta poklic »prijel«. Pričakuje tudi, da bo kmalu steklo tudi tovrstno izobraževanje odraslih, kjer bodo, tako kot dijaku, strokovne predmete predavali metalurgi iz tovarne.

Na šoli in v Metalu Ravne upajo, da se bodo mladi ponovno odločali za metalurške poklice, čeprav se zavedajo, da sta pretekla kriza v jeklarstvu in favoriziranje drugih poklicev pustila posledice. Dijake čakajo štipendije (do 150 evrov), po došolanju pa delovno mesto, ki se po plačilu sicer ne more meriti s tujino, a v Metalu Ravne so prepričani, da so pomembne tudi druge stvari. Ne nazadnje jim to potrjujejo tudi zaposleni, ki so podjetje zapustili in se zdaj že vračajo.

A. Č.

SREČANJE UPOKOJENCEV Z ŽUPANOM

Tudi starejšim ni vseeno za prihodnost občine

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Starejši so zakladnica znanja in izkušenj, zato se je župan rad odzval vabilu ravenskih upokoјencev in z njimi preživel idej poln dopoldan.

Okrog dvajset ravenskih upokoјencev, v aktivni dobi (in še zdaj) dejavnih na različnih področjih, večina od njih v železarni, je pod vodstvom predsednika **Jožeta Prednika** 22. januarja medse povabilo ravenskega župana mag. **Tomaža Rožena** in se z njim pogovarjalo o aktualni problematiki.

Župan, ki je sogovornikom dejal, da je prišel po

modrost, nasvet in izkušnje, je prisluhnil njihovim mnenjem in vprašanjem. Večina se jih je nanašala na novo pokrajinsko zakonodajo, novo pokrajinsko središče, pristojnosti in financiranje regije, traso hitre ceste, zanimala pa jih je tudi gradnja novih stanovanj, opozorili so na pomanjkanje družabnih prostorov za starejše, koncentracijo trgovin na (pre)lepih, a oddaljenih krajih itd. Izvedeli so, da se propadanje Rimskega vrelca morebiti bliža koncu, če dražbe le ne bo prehitel zakon, ki denacionalizacijskim upravičencem omogoča pritožbo na že pravno močne negativne odločbe ...

Udeleženci okrogle mize so podprli župana zlasti pri prizadevanjih za bolj opazno regijsko vlogo Raven in za potek hitre ceste zunaj mest. Tudi vsi drugi namigi in razmišljanja upokoјencev mu bodo prav gotovo v pomoč pri vodenju občine.

Okrogla miza je bila le ena od mnogih dejavnosti Društva upokoјencev Ravne, ki deluje že 58 let in združuje okoli 1400 članov in članic. Vrstijo se predavanja, razstave, delavnice, pestro je kulturno in športno življenje, saj deluje 12 športnih sekcij, dva pevski zbora, likovna in fotografska skupina itd.

A. Č.

SPOMINI NA STARE FABRIŠKE ČASE

O mojstru Lipušu, »švajsanju«, delu v tovarniški kantini ...

Rada be mavo povidva, kak so moj ati **Franc Lipuš** živele do 92. lita starosti. V fabriki so devale čez 40 lit, ne da be meli enga plavga. Tode ko so meli nočn šiht, so šle, če je bva košnja, kuj koset, neč spat, malo popovdan, pa dreč na šiht. Bele so stari osemnajst lit, ko so prešle v Gočtan v fabriko devat. Od kraja, ko so začeli devat, so ble pre pudlarjev. Doma pa so ble v Pamečah pri Slovenj Gradcu. Ble so pa na kvatiro pre Krajgarju pa na košte. Menda so se kar hitro sukale okuvo ta starejše Krajgarjeve čire Tile, ki je bva pol tode moja mama.

Babica Krajgarca pa so ble čudno fejest gospodina, vse so mele rade, da so purše kar rade ble na košte pa tode na kvatiro. V fabriko so prešle purše tode od davč na šiht, so se pač mrle poiskat kvatir. Taj se je v fabriki fajns zaslužvo, tode če nisi mev šule, samo da se biv za devo. Ati so že mele gnarja, pa so se oženle z mojo mamo Tilo.

Ko so ati ble postavljeni za mojstra, so doble kvatir v Gučtanu v perzenalu pri Antonu. Jaz sm pa šva leta 1946 v kantino za kuharco, ko je bva gospa Globočnik za šefico. Mele smo do 120 puršu na košte, ble smo dve kuharci in ena kelnarca. Teste cajt ni bvo špoherta na štrom, mrle smo že ob peti uri zjutra zakurit v špohertu, ko smo mrle fruštig neste delavcem, ker so ane že ob 4. uri začeli delati. Za fruštig smo pa zmerom skuhale ajnpren župo, saj nismo mele kaj drugega za ajnpren, samo loj. Masti ali olija ni blo za župe, le če smo kaj skuhale od moke: knedle, flike, nudlne, da smo mavo zabelile. Vse je bvo na karte. Kire purše so divali pre peče, so duble mavo večje karte: po četrt kile cukra pa pov kile masa. Zatu smo mrle fruštig hitro raznosit, če ne se je loj strdil, čer je bva že župa mrzva. Tam v bobcvergo so kar švigale žareče kače, mru se bet čudno previdn, če ne, je bva, joj mene, opeklina. Štrudl pa krape je bvo brez cukra, le v nedelah je biv v redu kafe in beu kruh. Purše se niso neč pošverale, saj so zastople, da nismo mele ke kaj vzeti, le konsko meso smo doble brez kart in zvušen grah, cel žakl.

Ati so ble kr čudno zalublene v fabriko, zmrm so prajle, kak fejest purše majo, kak jih ubogajo. Tode mene so sprajle v fabriko devat, ko je kantina ustava. Pol sm pa dubva devo v mehanske hale.

Drejali smo lagerje za unte. Lopo nam je bvo, mojster Dobršek je biv tak v redu, pa tode predelavca g. Ferk in g. Čevnik, vejkobart sta mrva z enim očisom zamažat, da je bva norma povna. Biv je pa v hali, no ble sta taj samo dvi hale, edn šef, ki je hotu, da be se jaz zučva za švajsrko (varilko), da be bva jaz prva ženska ko be meva tak poklic. Neki cajta sem švajsva na kisik, pol sem mrva bet pa med samimi moškimi, pa ledrast birtih pa tisto larfo sem mrva met, pa nism več nutva. Pol sem prešva pa v orodjarno, tam sem ostava, da sem se oženva (leta 1951). Moj mož je tode devu neki cajta v štrekariji, bil je izučen kovač.

Ko so ati šle v penzjon, so šle v Pamače na svojo mamo avžngo. Mele so krave, prašiče pa še kar lipe

Foto: družinski arhiv.

Franc Lipuš, znani mojster pri martinovki, ki je »imel peč v glavi in mezincu«, v starejših letih

pule. Atija so kar rade prešle obiskat gospod direktor Klančnik, gospod Mahorčič pa še žene, so se kar pred hišo usedle za mizo, niso jih motle muhe pa ropotija, mama pa so pridno nosle na mizo domače dobrote.

Biv je 10. marec 1987, mavo je na pamaškem britafu naletavav sneg, igraja je gučtanska godba v slovo, prišev je iz Ljubljane g. direktor Klančnik. Z atijem sta bva vse cajte dora prijatelja. Imev je poslovilni govor, med mnogimi pohvalami je tode povedu, takih mojstrov ni več, brez vsakih papirjev o učenosti, peč je imev v glavi in v mezincu. Doro je vedu, kda je biv šarš kuhan. Ble so eno z delavcami; čeglih je bil mojstr Lipuš na gvaso, da rad šraja, je bil priljubljen in spoštovan v fabriki, pa tode pre žlahte.

Hčerka Iva

Pripis uredništva: objavljamo spomine Ive Marflak na očeta (1895–1987), ki je bil zaposlen v »fabriki« kot mojster, ter na obdobje, ki ga je v tovarni preživela tudi sama, in z njimi odstiramo pogled v pretekle čase. Spomini so zapisani v narečju, tudi to je njegova vrednost, čeprav je branje nekoliko težje.

KADROVSKA GIBANJA V DECEMBRU

DRUŽBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH 31. 12. 2007
PETROL ENERGETIKA	134
RAVNE	95
ŠTORE	39
STYRIA VZMETI	233
TRANSKOR	47
T. K. RAVNE	2
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
SLOREST	29
SISTEMSKA TEHNIKA	263
STROJI	138
AKERS VALJI	88
SŽ-OPREMA RAVNE	135

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V Petrolu Energetiki in Sistemski tehniki so sklenili po eno delovno razmerje za določen čas, v podjetju Styria Vzmeti pa devet. Tudi v Strojih imajo enega novega sodelavca.

Prekinitve delovnega razmerja

V Petrolu Energetiki se je upokojil sodelavec, v invalidski pokoj pa je odšel tudi sodelavec Sistemske tehnike, tam pa so zabeležili še devet rednih odpovedi pogodbe o zaposlitvi. V Strojih so se poslovili od umrlega sodelavca. Iz podjetja Styria Vzmeti je odšlo pet sodelavcev.

Pripis: Objavljamo podatke le za družbe, ki še naročajo Informativni fužinar.

Po podatkih Smeri, d. o. o., in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

Intervencije Koroškega gasilskega zavoda v januarju

Na ZGO-ju: 4. 1. 2008 so poklicni gasilci sodelovali pri nujenju prve pomoči in prevozu obolelega delavca iz Styrie Vzmeti, 9. 1. 2008 so pomagali pri delovni nesreči v Sistemski tehniki, 12. 1. 2008 so po vklopu javljalnika požara pregledali prostore v upravni zgradbi Metala Ravne, 13. 1. 2008 so intervenirali pri delovni nesreči v valjarni, 15., 16. in 17. 1. 2008 so po vklopu javljalnika za nivo vode pregledali črpalke v valjarni, 21. 1. 2008 so sodelovali pri nujenju

pomoči po delovni nesreči v valjarni, 23. in 27. 1. 2008 so posredovali ob požaru v Styrii Vzmeteh, 27. 1. 2007 so odstranjevali posledice viharja – pritrdili so odkrito streho proizvodne dvorane, kjer ima svoje prostore več podjetij, in odstranili podrto drevo pred vhodom v železarno, 29. 1. 2008 so po vklopu javljalnika za nivo vode pregledali črpalke v valjarni.

Druga pomoč in intervencije: 6. 1. 2008 so poklicni gasilci intervenirali pri povečani koncentraciji ogljikovega monoksida na Preškem Vrhu, 9. 1. 2008 pri prometni nesreči na Dobrijah, 16. 1. 2008 pri prometni nesreči v Završah, 23. 1. 2008 ob izlitju goriva iz osebnega vozila na Prevaljah.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.- men.

Močan veter je 27. januarja popoldan odkril okoli 70 kvadratnih metrov strehe nad proizvodnimi prostori Sistemske tehnike in Strojev, ekipa Koroškega gasilskega zavoda je kritino znova pritrdila.

ŽIVLJENJE ZA GRAJSKIMI ZIDOVI

Dr. Ivan Stopar je v muzeju predstavil trilogijo

Kogar zanimajo gradovi in življenje v njih, naj prebere trilogijo Življenje na srednjeveških gradovih na Slovenskem, ki jo je napisal naš priznani kastelolog dr. **Ivan Stopar**. Knjigama Svet viteštva in Ostra kopja, bridki meči je nedavno dodal še tretje delo Za grajskimi zidovi, o svojih raziskovalnih odkritjih pa je spregovoril tudi 29. januarja v muzejskem razstavišču na Ravnah.

Avtor več kot 50 knjig je opozoril, da je v Sloveniji ohranjenih le okoli dvajset srednjeveških gradov, vse drugo so razvaline, iz katerih pa je mogoče razbrati marsikaj. Kdor še ni videl Vodriža, naj si ga ogleda; dr. Stopar pravi, da je to edini grad na Slovenskem, kjer so ohranjeni srednjeveški arhitekturni členi iz druge polovice 13. stoletja!

Pri raziskovanju grajskega življenja se uporabljajo različni viri, tudi freske, pisni dokumenti ipd. Ne smejo pa nas zavesti razne, predvsem tuje knjige, saj te ponavadi opisujejo življenje na dvorih, medtem ko je bilo le-to na naših gradovih bistveno skromnejše. V nasprotju z našim prepričanjem pa so »grajski« znali poskrbeti za udobje; grad Kamen iz 12. stoletja priča, da so bile stene opažene, in sicer z odmikom (zračna izolacija), tako da jim je bilo

Dr. Ivan Stopar: »Zid pove toliko, kolikor znaš prebrati iz njega.«

tudi pozimi toplo. Ste vedeli, da so bile kuhinje po gradovih podobne poznejšim spahnjencam s Krasa, da so ganki pravzaprav nasledniki obrambnih hodnikov, da je bil bobrov rep prav posebna poslastica na srednjeveški mizi? Vse to in še več boste izvedeli v Stoparjevih knjigah.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

»KULTURNI MOZAIKI« V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Tone Partljič je nasmejal polno dvorano

Direktorica Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika mag. Irena Oder je v goste 24. januarja povabila Toneta Partljiča in ga predstavila kot učitelja, pisatelja, politika ... Čeprav je le-ta priznal, da bo »improviziral«, je svoj portret zrežiral in odigral dovršeno ter do zadnjega kotička polno dvorano dodobra nasmejal in poskrbel za prijeten večer.

Predstavil se je z dvema inačicama svojega življenjepisa, prilagojenima različnim političnim razmeram, in se ob tem vprašal, ali bo moral pripraviti še tretjo varianto. Priznal je, da je predvsem komediograf, med živimi celo eden največjih, kot je ponosen njegov napuh (ker nihče drug ne piše komedij in tako nima konkurence), a resno dodal, da je najbolj vesel,

Tone Partljič se je ljudem priljubil s komedijami, navduši pa tudi kot gost kulturnega večera.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

če lahko hodi »po meji«. Njegova dela (npr. Mama umrla stop; Moj ata, socialistični kulak) imajo zato tudi »otožne tone«. Takšna je bila tudi črtica Tetica, zdaj sem pa tej prišla, žalostni življenjepis njegove mame, ki jo je Partljič pripovedoval zelo doživeto. (Kot vse, tudi to na pamet.) Posebej pa se je razvnel, ko je razlagal, kako se je kot desetletnik poistovetil z Jurčičevim junakom Domnom.

Več kot dvajset delovnih (in najlepših!) let je preživel v gledališču, nazadnje kot umetniški vodja, a ga je potem zapustil, ker ni mogel več pisati. Piše pa še zdaj, v pokoju, pred izidom je

roman, ki opisuje življenje v domu ostarelih. Za njim je tudi izkušnja poslanca, ki pa ga ni navdušila: konec tedna ga je obiskalo tudi do 40 ljudi, a so le iskali bližnjice, »švingl«, lobirali za službe ipd., le nekaj od njih pa se je nanj obrnilo z resnimi težavami, posamezniki pa so mu celo hoteli škoditi.

»Ne sovraštva, ljubezni je treba,« je bila misel, ki si jo je Partljič ponavljal v srednješolski dobi, aktualna pa je tudi danes, celo še bolj kot nekdanj.

A. Č.

TISKOVNA KONFERENCA

Novoustanovljeni Zavod za kulturo Ravne se predstavlja

Kakšen je namen ustanovitve in s čim vse se bo ukvarjal novoustanovljeni Zavod za kulturo Ravne, je na novinarski konferenci 10. januarja povedal njegov direktor mag. Aleksander Kotnik.

Zavod za kulturo Ravne (ZKR) je bil ustanovljen z odlokom Občine Ravne na Koroškem zaradi boljše povezave kulturne dejavnosti v občini, boljšega delovanja društev in s tem bolj kakovostnega kulturnega utripa ter ponudbe občanom. Zavod je bil ustanovljen tudi z namenom, da bi se vzpostavila celovita kulturna ponudba kot del promocije občine in mesta Ravne na Koroškem.

Zavod se bo ukvarjal z abonmaji različnih zvrsti ter dejavnosti, upravljal bo s kulturnimi domovi ter organiziral delovanje Turistično informacijskega centra (TIC) ter izdajanje občinskih glasil. Zavod je ustanovljen tudi z namenom, da organizira in izvaja proslave občinskega in državnega pomena, prireditve Koroškega kulturnega poletja idr.

Zavod je začel delovati novembra lani in je do konca leta v sodelovanju z drugimi ustanovami in posamezniki izvedel že nekaj pomembnih prireditev, namenjenih najmlajšim, ki se jih je udeležilo približno tisoč otrok.

V letu 2008 pa bo poleg že ustaljenih abonmajev, v povezavi z drugimi javnimi zavodi in društvi, organiziral prireditve, namenjene širši starostni populaciji (razstave, koncerti, proslave, otroške delavnice idr.).

Drugi del dejavnosti, s katero se ukvarja ZKR, pa je izvajanje turističnoinformacijske dejavnosti v okviru TIC-a. Tako je v TIC-u občanom in drugim obiskovalcem na voljo številno gradivo, ki nudi celovite informacije tako o občini kot tudi o Mežiški dolini. Po novem so v TIC-u na voljo tudi izdelki s koroškimi motivi, ki so zlasti primerni za darila.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Direktor Kulturnega zavoda Ravne je mag. Aleksander Kotnik. (Objektiv fotoaparata ga je v vlogi predsednika občinskega odbora za kulturo in šport ujel med pozdravnim nagovorom ob odpiranju razstave Srednjeveška slikana podoba koroških cerkva.)

TIC Ravne deluje v središču mesta, na Trgu svobode 21, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah pa med 8. in 12. uro. Telefonska številka je 82 21 219, elektronski naslov pa tic.ravne@siol.net. Veliko podatkov in idej za pestro preživljanje prostega časa pa najdete tudi na spletni strani: www.ravne.si/tic.

A. Č.

PROSTI ČAS

Člani radiokluba »Mežica« uspešni tudi v slovenskem merilu

Radioklub Mežica deluje že od leta 1955, združuje pa 43 članic in članov. Ti se radi udeležujejo tekmovanj, na katerih dosegajo vidne uvrstitve.

Tako je bilo tudi v nedeljo, 18. novembra 2007, ko je potekalo kratkovalovno prvenstvo Zveze radioamaterjev Slovenije.

Cilj tega dveurnega tekmovanja je vzpostavljjanje zvez med slovenskimi radioamaterji. Po pravilniku tekmovanja se lahko uporabljata telegrafija in/ali telefonija, oddajna moč postaj pa je razvrščena v tri razrede: zelo mala moč (do 5 W), mala moč (do 100 W) in velika moč (nad 100 W). Udeleženci izmenjajo t. i. raport oceno kakovosti signala in dvomestno številko, ki pomeni letnico izdaje prve licence oz. radioamaterskega dovoljenja.

Poleg kategorije en operator se v tekmovanju posebej točkuje skupni uspeh članov istega radiokluba in tričlanskih ekip, katerih člani so sicer lahko iz različnih klubov.

Med tekmovanjem je treba zabeležiti čas zveze, klicni znak druge postaje ter poslan in sprejet raport in letnik dovoljenja. Po končanem tekmovanju se dnevniki v elektronski obliki oddajo tekmovalni komisiji, ki jih med seboj primerja.

Člani radiokluba »Mežica« so se udeležili kratkovalovnega prvenstva v naslednji sestavi:

Ime in priimek:	Klicni znak:	Letnik dovoljenja:
Jože Lešnik	S51LK	79
Karl Mastek	S51SX	56
Jože Samec	S51WO	57
Jelka Samec Sekereš	S57NW	94
Aleksander Žagar	S57S	80
Gabor Sekereš	S57WJ	89

in dosegli naslednje rezultate:

Kategorija:	Mesto:	Klicni znak:
mala moč-telegrafija	2.	S57WJ
mala moč-telegrafija	10.	S57NW
mala moč-telegrafija	12.	S51SX
mala moč-telegrafija	19.	S51WO
mala moč-telegrafija in telefonija	18.	S51LK
zelo mala moč-telegrafija in telefonija	6.	S57S

Postavljanje antene

V klubske kategoriji je radioklub »Mežica« pristal na 7. mestu, tričlanska ekipa, sestavljena iz družinskih članov (S51WO, S57NW in S57WJ), je med desetimi najboljšimi zasedla 7. mesto. Takšen uspeh ne bi bil mogoč, če ne bi uporabili tudi klubske postaje na Belšaku (Gabor, S57WJ) in pri Dolfu Plazniku, S51SV, ki je svojo postajo odstopil Jelki, S57NW.

Gabor Sekereš

FILMSKA USTVARJALNOST MLADIH KOLESARJEV

freeKor.net predstavlja: SEVEN

Kot verjetno že veste, je spletna stran koroških bajkerjev še vedno dejavna in pred kratkim je izšel naš drugi film z naslovom Seven. Po predlanskem uspešnem filmu freeKor: The Movie smo se odločili, da bo naš novi izdelek v vseh pogledih prekašal prejšnjega.

Zasedba je ostala ista: pred kamero smo vozili **Miha Kolar, Jan Špiler, Denis Paradiž, Blaž Hölbl, Miloš Slatinšek** in **Matej Kodrin**, za kamero pa sta izmenično stala **Vid Tancer** in **Miha Kolar**. Vse ideje o filmu so bile zbrane v njegovi glavi in bil je tudi režiser filma. Nedvomno je svoje delo opravil vrhunsko, a smo marsikdaj imeli različna mnenja o določenem kadru.

Priprave na nov projekt so se začele že pozimi, ko smo premlevali lokacije, na katerih bi lahko snemali. Pogorje Uršlje gore nam je tudi lani ponudilo kar nekaj nepozabnih poti: z vrha proti Šoštanju, od Obretanovega do Žerjava v dolino in okoli Poštarskega doma. O Raduhi smo sanjali že predlani, lani pa smo šli na Grohot za več dni. Tukaj bi se v imenu ekipe freeKor zahvalil Alpinističnemu klubu Ravne, ki nam je omogočil bivanje v svoji sobici. Kljub slabemu vremenu smo se imeli nepozabno in bi z veseljem to še kdaj ponovili. S Pikovega je zelo lepa pot proti Mežici, a kolikor nam je znano, so jo zelo uničili

Foto: Matej Kodrin.

Ko je pred kamero stopil glavni snemavec in režiser filma Miha, je snemanje prevzel Vid.

motokrosisti. Mesto Ravne nudi nekaj urbane akcije, Prežihovina pa je naša adrenalinska lokacija. Po Štebarskem vrhu se že kar dolgo podimo in srečujemo s prijaznimi planinci, ki nas v primerjavi z nekaterimi iz drugih koncev Slovenije celo vzpodbujejo in marsikdaj z njimi tudi rečemo katero.

Večjih težav pri snemanju nismo imeli, zgodilo se je, da je kameri zmanjkalo baterije ali kasete, kar smo rešili z rezervami, nekaj je bilo tudi počenih zračnic in padcev, a na srečo brez večjih poškodb. Največ polemik je bilo, tako kot predlani, spet glede naslova, a nanj smo potem naleteli čisto naključno ob sestavljanju spletne strani. Pisalo se je leto 2007, snemali smo na sedmih lokacijah in v filmu jezdi sedem rajderjev. Na kratko, to je SEVEN!

Film na DVD-ju je mogoče naročiti prek elektronske pošte, in sicer na naslovu info@freekor.net. Sporočite svoje podatke oz. naslov, kam naj vam pošljemo film. Na DVD-ju sta še fotogalerija in filmček o snemanju. Sicer je film tudi že na spletu, a je slabe kakovosti in brez bonusnih vsebin.

Matej Kodrin

Foto: Matej Kodrin.

Kolesarja sta včasih snemali tudi dve kameri; na sliki je motiv s snemanja na Raduhi.

Korošci tretji na državnem smučarskem tekmovanju Skeija

Na Golteh je 25. januarja potekalo 14. državno prvenstvo SKEI Slovenije v veleslalomu in smučarskih tekih. Območno organizacijo SKEI Koroška so zastopali tudi tekmovalci SKEI podružnice Ravne in SKEI sindikalne podružnice Metal, ki so pripomogli k odličnemu 3. mestu

med 14 ekipami. Vidnejše uvrstitve so v svojih starostnih skupinah dosegli: Jože Kolar 3. in Karolina Šnajder 4. mesto v smučarskih tekih in Veronika Triplat 3., Srečko Trup 4. ter Ivan Košutnik 5. mesto v veleslalomu.

Franc Duler

IZPOLNJEVANKA

Besede v prvem in tretjem liku ter v drugem in četrtem so anagrami (besede, sestavljene iz enakih črk; npr. TRAVA = VRATA). Besede v prvem in drugem ter v tretjem in četrtem liku pa so anagramne kombinacije (npr. STRAN + PETSTO = PROTESTANT).

Rešitev anagramnih kombinacij, ki se dvanaajstkrat ponovi, je _____.

Avtor izpolnjevanke je Miran Kodrin.

I.					II.				
1		6			+	1			6
2					+	2			
3					+	3			
4					+	4			
5					+	5			

III.					IV.				
1		6			+	1		6	
2					+	2			
3					+	3			
4					+	4			
5					+	5			

I.

1. duhovni oče
2. Robinzonov prijatelj
3. možganska ovojnica
4. enota za merjenje jakosti električnega toka
5. hišni bog pri Rimljanih
6. toplice

II.

1. grad blizu Begunj
2. indijski fizik, Nobelovec Chandrasekhara Venkata (1888–1970)
3. vrsta hruške, neumnica
4. doktor prava, obveščevalec OF, Vladimir (1905–1945), pesnik
Pavel Golia je napisal o njem pretresljivo pesem Balada o nesrečnem doktorju Vladimirju ...
5. mazilo za nego kože
6. narobe, napačno

III.

1. antično mesto v Jordaniji
2. udarjanje konjskih kopit ob tla
3. ravnodušnost, brezbriznost

4. prečni nosilec vozila, na katerem so pritrjena kolesa
5. slov. pisec aforizmov, Žarko
6. vino s Krasa

IV.

1. državljanica iz Berlina
2. mesto v Jemnu
3. zavoj, zavitek, oмот
4. slovenski levoroki rokometaš, Jure
5. različica imena Marko
6. kmet, po katerem se imenuje naravna znamenitost, škač

Informativni fužinar, št. 2, februar 2008. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.
Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.
Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.
Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elektronski naslov: Andreja.Cibron@metalravne.com.
Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 1.000 izvodov.
Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.